

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Superstitionibus, Contra Maleficia Sev Sortilegia Qvae Hodie vigent in orbe terrarum

Arles y Andosilla, Martin de

Romæ, 1559

Tanta est garuitas huius peccati: silicet superstitionis, quod multiplici
p[o]ena etia[m] sub p[o]ena mor[...] hoc proibitum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29941

DE SUPERSTITIONIBVS. 66

turali rōne & experiētia videmus. Nam vt dicitur per quendam concionatorem hispanicum amarillo hazeel oro al que fige sumi nero y tenblador el thesoro dela azogue al del venero (quod ē dicere) pallidum facit aurū ille qui sequitur suum minerale: & tremulū qui tractat venam thesauri: viui argēti: & sic de alijs mineralibus. Nam si facies moysi splendida facta est ex consortio sermonis diuini. ita vt nō possent filij israel prospicere in faciem eius propter claritatē vultus illius: vt habetur Exodi. xxxiiii. Nimirum sic facies nigromanticorū & sacrilegorū istorū turpes & teterrimæ appareant ex cōsortio tam horribiliū visionū demonū vt turpiū animalium in quibus appareāt: quorū vt dicit sātus Thomas. super Iob. xix. c. lectione. ij. de grauitate huius peccati in principio demones frequenter apparēt in figuris bestiarum quæ disignāt cōditiones eorum ex prouidentia dei.

**Tanta est grauitas huius peccati: sicut
superstitionis. quod multipli
ci pēna etiā sub pēna mortis
hoc prōbitum est.**

TRACTATUS

Nunc restat declarare quæ & quanta sit
 grauitas huius peccati? Pro quo notã
 dū est primo: q̄ multiplici pena: etiã
 sub pena mortis animę & corporis proibitū
 est vnde Leui. xix. Anima quę declinauerit
 ad magos & ariolos; & fornicata fuerit in
 eis ponam faciem meam contra eam & in
 terficiam eam demedio populi mei. Item
 ibidē. xx. c. Vir siue mulier in quibus phito
 nicus vel diuinus spiritus fuerit moriatur &
 lapidibus obruent eos, sanguis eorum sit
 super eos. & Exo. xxj. præcipitur. Maleficos
 non patieris viuere. glo. Maleficos qui pre
 stigijs magicę artis & diabolicis figmētis agūt
 coopatores & adiuratores diaboli. Scribitur
 enim .j. Reg. xxvij. quod Saul abstulit oēs
 magos & ariolos de terra & interfecit eos
 qui phitōnes habebāt in ventre. Per hoc pec
 catū ochozias rex israel mortū est: quia in
 firmus spreto deo vëro misit nuncios ad con
 sulendum beelezebub deum accaron. vt ha
 betur. iij. Regum .j. c. & Saul quia postea
 phitōnisam consulit, nec sperauit in domino
 propter hoc interfectus est & trāsulit regnū
 eius. j. Paral. x. pro quibus & similibus facit
 illud quod scribit magister Ioan. gerson. de
 erroribus contra artem magicā. prima parte

DE SUPERSTITIONIBVS. 67

fic iniquiens: Vt recedens peccator a deo de/
clinatque i vanitates & insanias falsas: & ad
eum qui pater est mēdacij tandem imprudē/
ter apostādo se cōuertat. Sic demō eos, qui fide
& opere absq; deo vero sūt, vt a deo falso lu/
dificētur necesse est, vt scribitur i legēda beati
Bartolomei. Itē secūdū cāones si diuinatorū &
maleficorū peccatū ocltū sit: impōitur penitē/
tia. xl. dierū extra de sortilegijs. c. j. Si notoriū
sit: eis eucāristia negatur. de conse. dist. ij. pro
dilectione. Si sit clericus deponendus est. si la/
icus excōunicādus. xxvj. q. viij. nō opem. ta/
les etiā ifames sūt & qui ad eos cōcurrūt ūde
nec ad accusationē debēt admitti. ij. q. viij. quis
quis. Itē tales secūdū leges debēt plecti pena
capitis & si accedāt ad domū alterius crema/
ri & bona eorū debēt publicari. C. de malefi/
cijs. l. nemo. l. culpa. & l. nulla Contra omnes
enim diuinatores & maleficos iura ciuilia
sequissima sunt. Sed & deus ipse propter hec
peccata multipliciter punit peccatores secū/
dū penā sterilitatis fructūm: siccitatis, grandinū,
venti vrēris & aliorū huiusmodi Inuisionū per
āgelos malos permissiue. vt habetur psalmo
lxxvii. & in alijs locis plurimis sacre scrip/
ture vt enī dicit sāctus Thomas priā parte. q.
cxii ij. art. ad j primum. demones mittuntur

liiii

TRACTATUS

^{ad} a deo puniendum malos propter eius iusticiam quamuis ipsi puniant ex odio & inuidia. Sed beatus Augustinus vt habetur. ij. q. v. ij. nō obseruabitis, enumeratis multis superstitionibus sic concludit. Qui has & quascūque diuinationes aut facta aut auguria obseruat aut attendit aut cōsentit obseruantibus aut talibus credit aut ad domum eorum vadit aut in suā domum introducit aut interrogat: sciat se fidē Christianā & baptismum pręuaricasse: & vt paganum apostatam & dei inimicum, iram dei grauitur in eternū incurrere: nisi ecclesiastica penitentia emēdatus deo reconcilietur. Hęc ille.

De remēdijs p̄ adeptiōe bonorū & euitandis malis.

Quinque remedia licita adhibentur ad euitandum mala & adipiscendum bona.

QUę autem sunt remedia licitā hoīs pro adeptiōe bonorū quorumcunque & pro euitandis malis quibuscūq; reiectis maleficijs diuinatiōibus & superstitiōibus Ponit Ioh. nider precepto. j. c. ix. & sūt quinque. primō faciat (inquit) homo id quod possit ex propria industria, ex propria potentia & virtutum suarum exercitatione per viā naturalis rationis & prudentiæ & artis, quas sciue